Publicat pe (https://bnm.md)

29.03.2024

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul IV 2023 și anul 2023 (date provizorii) - comunicat de presă

Conform datelor preliminare, în anul 2023, deficitul **contului curent** al Republicii Moldova s-a contractat comparativ cu cel înregistrat în anul 2022, atât ca valoare absolută, cât și raportat la PIB. În valoare absolută, deficitul a constituit 1 973,65 mil. USD, cu 20,5 la sută mai puțin comparativ cu anul 2022, iar în trimestrul IV 2023, acesta a totalizat 522,87 mil. USD, în scădere cu 36,3 la sută față de același trimestru al anului precedent. Raportat la PIB, deficitul contului curent a constituit 11,9 la sută în anul 2023 și 11,2 la sută în trimestrul IV 2023. Soldul contului curent a fost determinat, în special, de scăderea deficitului balanței comerciale.

Deficitul *comerțului exterior cu bunuri*[1] înregistrat în balanța de plăți, în anul 2023, a constituit 4 887,80 mil. USD (dintre care -1 290,97 mil. USD în trimestrul IV 2023), diminuându-se cu 5,9 la sută comparativ cu anul precedent, pe seama diminuării mai accentuate a importurilor (-580,86 mil. USD), comparativ cu exporturile (-275,92 mil. USD).

Diminuarea exporturilor de bunuri , în anul 2023, a fost cauzată de diminuarea cu 31,9 la sută a exporturilor către alte țări (-198,23 mil. USD), cu 14,0 la sută a celor către CSI (-145,95 mil. USD), în timp ce exporturile către UE s-au majorat cu 4,0 la sută (+77,61 mil. USD). Din perspectiva structurii exporturilor pe categorii de bunuri, cea mai mare contribuție negativă la exportul total (-5,2 p.p.) au avut-o produsele agroalimentare, care au scăzut cu 9,9 la sută (-187,30 mil. USD), în special micșorarea exportului semințelor de floarea-soarelui, de 2,4 ori (-197,62 mil. USD), de porumb, de 2,4 ori (-195,73 mil. USD), precum și a uleiului din semințe de floarea-soarelui, cu 34,1 la sută (-125,55 mil. USD).

Scăderea importului de bunuri[2], în anul 2023, a fost determinată de scăderea cu 45,1 la sută (1 049,64 mil. USD) a livrărilor din CSI, în timp ce importurile din alte țări s-au majorat cu 8,3 la sută (+132,80 mil. USD), iar cele din UE - cu 1,6 la sută (+81,18 mil. USD). Din punctul de vedere al categoriilor de bunuri, scăderea importului de bunuri a fost generată de produsele minerale, care s-au diminuat cu 31,7 la sută față de anul 2022, din cauza diminuării de 2,1 ori (-548,39 mil. USD) a importului de gaz de sondă și a altor hidrocarburi gazoase și a importului de uleiuri din petrol sau din minerale bituminoase, ce s-a micșorat cu 15,2 la sută (-227,62 mil. USD).

Excedentul comerțului exterior cu *servicii*, în anul 2023, a scăzut cu 2,5 la sută față de anul precedent și a totalizat 885,82 mil. USD (dintre care în trimestrul IV 2023 – 245,84 mil. USD). Această evoluție a fost determinată de majorarea valorii importurilor de servicii (+183,03 mil. USD sau +13,4 la sută) superioară creșterii exporturilor (+160,43 mil. USD sau +7,0 la sută). Evoluția exporturilor, în anul 2023, a fost favorizată de majorarea exporturilor serviciilor de informatică, cu 23,9 la sută, până la 580,42 mil. USD. La importuri, creșterea a fost influențată de serviciile de călătorii, care au sporit cu 19,9 la sută, până la 515,18 mil. USD.

În anul 2023, excedentul *veniturilor primare* s-a majorat de 3,5 ori comparativ cu anul precedent, până la

209,81 mil. USD (dintre care 36,24 mil. USD în trimestrul IV 2023). Majorarea soldului *veniturilor primare* a fost influențată de creșterea, cu 21,8 la sută, a intrărilor, până la 1 094,04 mil. USD, în timp ce ieșirile au sporit cu 5,5 la sută, până la 884,23 mil. USD. Majorarea intrărilor de venituri primare a fost determinată de veniturile din gestionarea activelor de rezervă, care au sporit de 4,0 ori, până la 179,35 mil. USD, precum și de creșterea remunerării salariaților pentru munca prestată patronilor nerezidenți, cu 6,7 la sută, până la 889,75 mil. USD. Majorarea ieșirilor a fost determinată de dobânzile către plată din alte investiții, care au crescut de 2,1 ori, până la 138,68 mil. USD. Concomitent, profiturile reinvestite din cadrul investițiilor directe s–au diminuat cu 17,1 la sută, totalizând 391,48 mil. USD.

Veniturile secundare au înregistrat, în anul 2023, un excedent în valoare de 1 818,52 mil. USD (dintre care 486,02 mil. USD în trimestrul IV 2023), care s-a majorat cu 4,4 la sută, comparativ cu anul precedent, ca rezultat al scăderii în măsură mai mare a ieșirilor – cu 18,7 la sută, decât a intrărilor - cu 1,1 la sută. Transferurile personale primite din exterior de rezidenți s-au diminuat cu 6,7 la sută și au însumat 1 122,61 mil. USD, în timp ce ieșirile au scăzut cu 19,0 la sută, până la 334,27 mil. USD. Intrările din asistență tehnică, ajutor umanitar și granturi în cadrul cooperării internaționale pentru toate sectoarele instituționale s-au majorat cu 2,2 la sută și au totalizat 575,92 mil. USD.

Remiterile personale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova, în anul 2023, s-au diminuat cu 2,0 la sută comparativ cu anul 2022 și au totalizat 1 946,29 mil. USD (dintre care 479,26 mil. USD în trimestrul IV 2023), ceea ce reprezintă 11,8 la sută raportat la PIB.

Contul de capital a consemnat, în anul 2023, un excedent de 81,85 mil. USD (dintre care 17,62 mil. USD în trimestrul IV 2023), de 4,1 ori mai mare comparativ cu cel înregistrat în anul 2022. Soldul contului de capital a fost determinat de scăderea, de 3,0 ori, a ieșirilor de capital, până la 30,83 mil. USD. Intrările nete de capital înregistrate în sectorul privat au totalizat 63,22 mil. USD, în timp ce intrările de asistență tehnică din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 49,46 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanțare externă**, în anul 2023, a constituit 1 891,80 mil. USD (dintre care 505,25 mil. USD în trimestrul IV 2023), ceea ce reprezintă 11,4 la sută în raport cu PIB.

În anul 2023, **contul financiar** s-a soldat cu intrări nete de mijloace financiare în valoare de 1 837,46 mil. USD (dintre care 461,04 mil. USD în trimestrul IV 2023), ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 1 068,22 mil. USD și a scăderii nete a activelor financiare externe ale rezidenților cu 769,24 mil. USD.

Diminuarea netă a **activelor externe**, ce reprezintă intrări nete de mijloace financiare, pe parcursul anului 2023, a fost determinată de micșorarea cu 1 358,25 mil. USD a activelor sub formă de *numerar și depozite*, a celor sub formă de *credite comerciale și avansuri* - cu 274,84 mil. USD, dar și a celor sub formă de *împrumuturi* – cu 26,45 mil. USD. Concomitent, *activele de rezervă* s-au majorat cu 891,30 mil. USD.

Creșterea netă a pasivelor financiare externe reflectă preponderența intrărilor de mijloace financiare de la nerezidenți. Pe parcursul anului 2023, angajamentele externe sub formă de *împrumuturi* s-au majorat cu 473,21 mil. USD, în special datorită împrumuturilor noi contractate de administrația publică, cele sub formă de *investiții directe* s-au majorat cu 416,99 mil. USD, pe seama reinvestirii profiturilor în sumă de 391,48 mil. USD, sporirii participațiilor la capital și a acțiunilor în proprietatea nerezidenților, cu 40,13 mil. USD, în timp

ce instrumentele de natura datoriei au scăzut cu 14,62 mil. USD. De asemenea, angajamentele externe sub formă de *credite comerciale și avansuri* s-au majorat cu 183,50 mil. USD, iar cele sub formă de *numerar și depozite* s-au diminuat cu 0,85 mil. USD.

În anul 2023, au fost valorificate împrumuturi în valoare de 1 291,28 mil. USD și rambursate – 818,07 mil. USD. *Administrația publică* a contractat împrumuturi externe noi în valoare de 961,25 mil. USD, principalii creditori fiind: Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 315,10 mil. USD, Fondul Monetar Internațional – 217,85 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 113,00 mil. USD, Comisia Europeană – 96,95 mil. USD, Agenția Internațională de Cooperare a Japoniei – 92,18 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 46,25 mil. USD, Agenția Franceză pentru Dezvoltare – 43,14 mil. USD, Banca Europeană pentru Investiții – 19,12 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 12,47 mil. USD și alți creditori – 5,19 mil. USD.

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, la 31.12.2023, a constituit -6 566,59 mil. USD (sau 39,6 la sută raportat la PIB), soldul net debitor aprofundându-se față de sfârșitul anului 2022 cu 6,2 la sută.

Poziția activelor financiare externe la 31.12.2023 a însumat 7 573,32 mil. USD, majorându-se cu 16,4 la sută de la începutul anului, iar a pasivelor – 14 139,91 mil. USD, în creștere cu 11,4 la sută. Raportul dintre poziția activelor și pasivelor externe a constituit 53,6 la sută (+2,3 p.p. față de situația de la finele anului 2022).

Majorarea poziției ***activelor financiare externe***, la situația din 31.12.2023, a fost determinată de majorarea poziției *activelor de rezervă* cu 21,9 la sută, precum și de creșterile pozițiilor activelor sub formă de *numerar și depozite* - cu 68,8 la sută și *investiții directe* – cu 2,7 la sută. În același timp, activele sub formă de *credite comerciale și avansuri* s-au diminuat cu 31,5 la sută, iar cele sub formă de *împrumuturi* – cu 12,5 la sută.

Poziția *activelor oficiale de rezervă* la 31.12.2023 a constituit 5 453,15 mil. USD, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 6,6 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 179,6 la sută); acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 86,3 la sută); acoperirea a 100-150% din suma:30% din datoria externă pe termen scurt + 15% din alte angajamente externe + 5% din M2 + 5% din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 230,9 la sută).

Evoluția poziției ***pasivelor financiare*** pe parcursul anului 2023 a fost determinată de majorarea cu 12,6 la sută a angajamentelor sub formă de împrumuturi, cu 11,9 la sută a angajamentelor sub formă de *investiții directe*, care dețin 39,1 la sută din angajamentele externe ale țării. Angajamentele sub formă de *alte investiții*, care dețin ponderea majoritară (60,7 la sută) în pasivele externe ale țării, s-au majorat cu 11,2 la sută comparativ cu 31.12.2022. Alte investiții au fost formate în proporție de 63,8 la sută din împrumuturi, 28,7 la sută – *credite comerciale și avansuri*, 4,4 la sută - drepturi speciale de tragere, 2,5 la sută – *numerar și depozite* și 0,6 la sută – *alte pasive*.

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut pe parcursul anului 2023 cu 9,1 la sută și la 31.12.2023 a totalizat 10 465,65 mil. USD, ceea ce constituie 63,3 la sută raportat la PIB (-2,8 p.p. față de 31.12.2022).

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine datoriei pe *termen lung* (71,0 la sută), care a constituit 7 429,67 mil. USD la 31.12.2023, majorându-se cu 8,8 la sută de la finele anului 2022. Datoria externă pe *termen scurt* s-a majorat cu 9,9 la sută pe parcursul anului 2023 și la 31.12.2023 a constituit 3 035,98 mil. USD.

Datoria externă publică a crescut cu 17,1 la sută, comparativ cu finele anului 2022, și a reprezentat 36,5 la sută din totalul datoriei externe, constituind 3 820,52 mil. USD. Partea preponderentă în soldul datoriei

externe publice îi revine datoriei pe termen lung, care s-a majorat cu 17,0 la sută față de situația din 31.12.2022

Datoria externă privată a constituit 63,5 la sută din totalul datoriei externe și s-a cifrat la 6 645,13 mil. USD, majorându-se cu 5,0 la sută față de 31.12.2022, ca urmare a creșterii datoriei pe termen scurt. Conform structurii pe scadențe a datoriei externe private, cea mai mare pondere (54,3 la sută) îi revine *datoriei pe termen lung*, care s-a majorat cu 1,2 la sută față de finele anului 2022, în timp ce *datoria pe termen scurt* a crescut cu 9,9 la sută și a constituit 45,7 la sută din total.

Mai multe detalii privind evoluția conturilor internaționale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web a BNM:

- Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul IV 2023 (date provizorii) [1]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți (MBP6) [2];
- Poziția investițională internațională (MBP6) [3];
- Datoria externă brută (MBP6) [4].

---

1. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, prin excluderea bunurilor pentru/după prelucrare (pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate) și vânzărilor magazinelor duty-free.

2. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, selecții la import (prețuri CIF) după principiul țării de livrare, prin excluderea bunurilor pentru/după prelucrare (pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate).

Vezi și

Tag-uri
Balanţa de Plăţi [5]
Datoria Externă [6]
Poziţia Investiţională Internaţională [7]
statistica [8]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/evolutia-conturilor-internationale-ale-republicii-moldova-trimestrul-iv-2023-si-anul-2023

Legături conexe:

[1] https://bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-trimestrul-iv-2023-date-

provizorii [2] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [3] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [4] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Datoria Externă [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica